

Funktioteoria I — Harjoitus 13 (14. 12. 2009)

1. Olkoon $A \subset \mathbb{C}$ alue.

a) Jos g on reaaliarvoinen funktio A :ssa, miten määrittelisit alaraja-arvon $\liminf_{z \rightarrow \zeta} g(z)$ reunapisteessä $\zeta \in \partial_\infty A$ (reuna laajennetun tason suhteen)?

b) Todista *minimiperiaate*: jos $f: A \rightarrow \mathbb{C}$ on analyyttinen ja ei saa arvoa 0 sekä

$$\liminf_{z \rightarrow \zeta} |f(z)| \geq m \quad \text{kaikilla } \zeta \in \partial_\infty A,$$

niin $|f(z)| \geq m$ alueessa A . Näytä esimerkiksi, että tulos ei aina päde, jos f saa arvon 0.

[*Vihje*. Muista maksimiperiaate.]

2. Oletetaan, että f on analyyttinen punkteeratussa kiekossa $D(0, 1) \setminus \{0\}$. Olkoon $\gamma_r(t) = re^{it}$, kun $0 \leq t \leq 2\pi$ ja $0 < r < 1$. Näytä, että integraali $\int_{\gamma_r} f(z) dz$ on riippumaton r :stä.

[*Ohje*. Polkujen deformointilause.]

3. Laske integraali

$$\int_{\partial D(0,2)} \frac{e^z}{z^3 + z} dz,$$

kun $\partial D(0, 2)$ on vastapäivään suunnistettu.

[*Ohje*. Polkujen deformointi ja Cauchyn kaava. Katso luentojen esimerkkiä 10.16.]

4. Olkoon $A \subset \mathbb{C}$ on alue, joka ei sisällä origoa ja jossa pätee $n(\gamma, 0) = 0$ jokaisella umpinaisella paloittain C^1 polulla γ . Näytä, että logaritmillä on haara A :ssa, ts. on olemassa analyyttinen $f: A \rightarrow \mathbb{C}$ siten, että $e^{f(z)} = z$ kaikilla $z \in A$.

Mikä on ehdon $n(\gamma, 0) = 0$ tulkinta?

[*Ohje*. $1/z$:lla on integraalifunktio f A :ssa; miksi? Valitse siinä vakiotermei sopivasti ja tutki funktion $ze^{-f(z)}$ derivaattaa.]

5. (Kertaustehtävä Möbius-kuvauksista.) Määritä (mahdollisimman yksinkertaisessa muodossa) kaikki Möbius-kuvaukset f , joille $f(H) = H$ ja $f(i) = i$, kun $H = \{z : \operatorname{Im} z > 0\}$ on ylempi puolitaso.

Viimeinen luento on pe 11.12. Silloin kertausta kurssin loppuosan asioista. Lisäksi tarjotaan kahvia/teetä ja pullaa, joten kaikkien kurssille osallistuneiden läsnäolo on toivottavaa!

Nämä harjoitukset ovat normaalisti ma 14.12.

2. kurssikoe on ke 16.12 klo 11.00–13.00 salissa CK112. Koealueena muistiinpanojen luvut 6–10 (varsinaisesti s. 45 kaksoissuhteesta alkaen sivulle 91 saakka) sekä harjoitukset 7–13. Ei laskimia eikä taulukkokirjoja!